

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

13 януари 2004 година*

(преюдициално запитване, отправено от College van Beroep voor het bedrijfsleven)

„Птиче месо - Възстановявания при износ - Пропускане на преюдициално препращане - Окончателно административно решение - Действие на преюдициалното решение, произнесено от Съда след това решение - Правна сигурност - Примат на законодателството на Общността - Принцип на сътрудничество - Член 10 ЕО)”
По дело C-453/00

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда в приложение на член 234 ЕО от College van Beroep voor het bedrijfsleven (Нидерландия) по производството, висящо пред този съд между

Kühne & Heitz NV

и

Productschap voor Pluimvee en Eieren,

относно тълкуването на законодателството на Общността, и по-специално, на принципът на сътрудничество, произтичащ от член 10 ЕО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans, г-н C. Gulmann и г-н J. N. Cunha Rodrigues, председатели на състав, г-н A. La Pergola, г-н J.-P. Puissochet и г-н R. Schintgen, г-жа F. Macken и г-жа N. Colneric (докладчик), и г-н S. von Bahr, съдии,

генерален адвокат: г-н P. Léger,

секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

като има предвид становищата, представени:

- за Kühne & Heitz NV, от адв. A. J. Braakman, advocaat,
- за Productschap voor Pluimvee en Eieren, от г-н C. M. den Hoed, асистент на главния секретар,

* Език на производството: нидерландски.

- за нидерландското правителство, от г-жа Н. G. Sevenster, в качеството на представител,
- за френското правителство, от г-н G. de Bergues и г-жа С. Vasak, в качеството на представители,
- за Комисията на Европейските общности, от г-н Т. van Rijn, в качеството на представител,
- за Надзорния орган на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), от г-жа В. Eiríksdóttir, в качеството на представител,

като взе предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на Kühne & Heitz NV, за което се явява от адв. А. J. Braakman, на нидерландското правителство, за което се явяват Н. G. Sevenster и г-н J. G. M. van Bakel, в качеството на представители, на френското правителство, за което се явяват г-н R. Abraham и г-жа С. Isidoro, в качеството на представители, на Комисията, за която се явява г-н Т. van Rijn и на Надзорния орган на ЕАСТ, за който се явява г-жа В. Eiríksdóttir, на съдебното заседание на 9 октомври 2002 г.,

след като изслуша заключенията на генералния адвокат на съдебното заседание на 17 юни 2003 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 1 ноември 2000 г., получено в Съда на 11 декември същата година, College van Beroep voor het bedrijfsleven е отправил, съгласно член 234 ЕО, преюдициално запитване относно тълкуването на законодателството на Общността, и по-специално принципа на сътрудничество, произтичащ от член 10 ЕО.
2. Този въпрос е повдигнат в рамките на спор между Kühne & Heitz NV (наричано по-долу „Kühne & Heitz”) и Productschap voor Pluimvee en Eieren (наричано по-долу „Productschap”) относно изплащането на възстановявания при износ.

Правна рамка

3. Член 10 ЕО разпорежда:

„Държавите-членки предприемат всички общи или конкретни мерки, за да осигурят изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящия договор или в резултат на актове на институциите на Общността. Те Ж съдействат при изпълнението на нейната мисия.

Те се въздържат от каквито и да е било мерки, които биха могли да застрашат осъществяването на целите по настоящия договор.”

4. Що се отнася до нидерландското законодателство, членове 4:6 и 8:88 от *Algemene wet bestuursrecht* (Общ закон в административната област) от 4 юни 1992 г. (Stbl. 1992 г., стр. 315), последно изменен на 12 декември 2001 г. (Stbl. 2001 г., стр. 664), предвижда:

„Член 4:6

1. Когато дадено искане, изцяло или отчасти, е било предмет на решение за отхвърляне, ново искане може да бъде внесено, само при условие че ищецът представи нови факти или промяна в обстоятелствата.

2. Ако никакви нови факти или промяна в обстоятелствата не са изложени, административният орган може, без да прилага член 4:5, да отхвърли искането като се позовава на предходното си решение за отхвърляне.

(...)

Член 8:88

1. Юрисдикцията може, при поискване от една от страните, да вземе решение за преразглеждане на съдебно решение, станало окончателно, като отчита фактите или обстоятелствата, които:

а) са се случили преди съдебното решение;

б) не са били известни и не биха могли да бъдат, на ищеца преди произнасянето на съдебното решение и,

в) биха могли, ако бяха известни на юрисдикцията, да я доведат до произнасянето на различно съдебно решение.

2. Доколкото е необходимо, глава 6 и дялове 8.2 и 8.3 се прилагат *mutatis mutandis*.”

Спорът по главното производство

5. За периода от м. декември 1986 г. до м. декември 1987 г., Kühne & Heitz изнася определени количества части от птиче месо към трети страни. В декларациите си до нидерландските митнически власти, то посочва тази стока, като попадаща в подпозиция 02.02 В II е) 3 („бутчета и части от бутчета на други птици”) от общата митническа тарифа. На базата на тези декларации, Productschap разрешава възстановяванията при износа, съответстващи на тази подпозиция и изплаща съответните суми.

6. След проверка, Productschap прекласифицира упоменатата стока в подпозиция 02.02 В II е х г („други“). Вследствие на това прекласифициране то изисква възстановяването на сума от 970 950,98 NLG.

7. Тъй като искането му за възстановяването е било отхвърлено, Kühne & Heitz подава жалба срещу това решение за отхвърляне пред College van Beroep voor het bedrijfsleven. С решение от 22 ноември 1991 г. (наричано по-долу „Решението от 22 ноември 1991 г.“), последният отхвърля жалбата с довода, че въпросната стока не попадат в определението за „бутчета“ по смисъла на подпозиция 02.02 В II е) 3. В това дело, Kühne & Heitz не иска да се отправя преюдициално запитване до Съда.

8. Впоследствие, в своето Решение по дело C-151/93 Voogd Vleesimport en -export (C-151/93, ECR, стр. I-4915, Съдът постановява е решил:

„20. Бутче, към което остава част от гърба трябва следователно да се квалифицира като бутче по смисъла на подпозиция 02.02 В II е) 3 от старта номенклатура и 0207 41 51 000 от новата, ако упоменатата част от гърба не е достатъчна голяма, за да придаде на продукта неговото съществено естество.

21. За да се определи дали това е така, при липсата на разпоредби на Общността по това време, националната юрисдикция е тази, която трябва да вземе предвид националните търговски практики и традиционните методи на разфасоване.”

9. След Решение по дело Voogd Vleesimport en -export, цитирано по-горе, Kühne & Heitz представя на Productschap искане за изплащане на възстановяванията, чието връщане, според него, е неправилно изискано от последния, и изисква внасянето на сума, която да съответства на най-голямата сума, която би получило при възстановяване, ако пилешките бутчета, изнесени след м. декември 1987 г., са класифицирани в съответствие с упоменатото решение.

10. Productschap отхвърля тези искания и, произнасяйки се по представената му жалба, потвърждава предишното си решение за отхвърляне с Решение от 21 юли 1997 г. Тогава Kühne & Heitz предявяват иск срещу това последно решение, който е предмет на главното производство.

Решението за препращане и преюдициалното запитване

11. В своето решение за препращане, College van Beroep voor het bedrijfsleven отхвърля втория иск, с който е сезиран от Kühne & Heitz относно изплащането на сума, съответстваща на най-голямата сума, на която това дружество смята, че има право що се отнася на неговия износ, осъществен след м. декември 1987 г.

12. Що се отнася до първия иск, предявен от Kühne & Heitz относно изплащането на възстановявания, чието връщане според последното е неправилно изискано, College van Beroep voor het bedrijfsleven уточнява, че в нидерландското законодателство по принцип даден административен орган винаги има правото да разгледа отново дадено

окончателно решение. Съществуването на такова право би могло, в зависимост от обстоятелствата, да доведе до задължението за оттегляне на такова решение.

13. College van Beroep voor het bedrijfsleven смята, че Productschap не е взел предвид тези обстоятелства, когато е заявил, че Kühne & Heitz може да предяви само едно искане за преразглеждане на Решение от 22 ноември 1991 г. пред същата тази юрисдикция. Следователно Productschap се позовава на неправилно тълкуване на законодателството.

14. Въпреки това, упоменатата юрисдикция счита, че, въпреки че по принцип е възможно на това основание да се отмени Решението от 21 юли 1997 г., такава отмяна би била полезна и смислена ако е сигурно, че Productschap не само има правото да преразгледа свое предишно решение, но също така и задължението да провери отново дали съществува, за всяка изнесена стока, право на възстановяване и ако да, да определи размера на това възстановяване.

15. По отношение на такова задължение за преглед College van Beroep voor het bedrijfsleven отбелязва, че трябва да се тръгне от принципа, съгласно който съдебни решения, постановени след окончателно административно решение, не може сам по себе си да окаже въздействие върху окончателния характер на последното. Такъв ще бъде и случаят на преюдициалните решения, постановени от Съда по такъв начин, че законодателството би трябвало да се прилага в съответствие с тълкуването, дадено от последния след влизането в сила на тълкуваната норма, освен ако Съдът изрично не е решил друго. Препращащата юрисдикция потвърждава, че концепцията издига в норма факта, че решенията, станали окончателни, трябва да се изменят с цел да съответстват на последваща юрисдикция - съответно на Общността - биха породили ситуация на административен хаос, сериозно биха нарушили правната сигурност и следователно не могат да бъдат приети.

16. Въпреки това, College van Beroep voor het bedrijfsleven посочва, че нидерландското законодателство признава, при определени обстоятелства, че дадена последваща юрисдикция би могла да има последствия, за които средствата за правна защита са изчерпани. В това отношение той припомня съдебната практика на Hoge Raad der Nederlanden (Нидерландия) относно действието на наказателните решения, постановени от Европейския съд по правата на човека. По този начин Hoge Raad der Nederlanden е счел, в решение от 1 февруари 1991 г. (Нидерландска юриспруденция — NJ — 1991 г., стр. 413), че последващо разкриване на нарушаване на основното право, посочени в член 6 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, е определящо основание, който може да попречи на изпълнението на решение, постановено по наказателно дело, което не подлежи на обжалване.

17. College van Beroep voor het bedrijfsleven си задава въпроси по отношение на това да се разбере дали не е уместно да се дерогира от окончателния характер на административното решение в такъв подобен случай, като този за който е сезиран, при който, първо, Kühne & Heitz е изчерпило наличните средства за правна защита, с които разполага, второ, тълкуването на законодателството на Общността, което дават, се оказва противоречиво на решението, което в следствие е постановено от Съда, и

трето, заинтересованото лице се е обърнало към административния орган веднага след като се е запознало с решението на Съда.

18. Този въпрос е оправдан, по-специално по отношение на член 234 ЕО, съгласно който дадена юрисдикция, чиито решения не подлежат на обжалване, е задължена да отправи въпроса до Съда за преюдициално решение. През 1991 г. *College van Beroep voor het bedrijfsleven* погрешно приема становището, че е освободен от това задължение, поради това, че в съответствие с Решението от 6 октомври 1982 г. *Cilfit e.a.* (283/81, ECR, стр. 3415), той е счел, че тълкуването на съответните подпозиции от митническата тарифа не оставя място за съмнение. Следователно препращащата юрисдикция се пита дали ефективното и пълно прилагане на законодателството на Общността предполага, при дело, като това, което Ж е представено, води до смекчаване на правилото за окончателния характер на дадено административно решение.

19. В светлината на тези съображения, *College van Beroep voor het bedrijfsleven* решава да отложи вземането на решение и да постави пред Съда следния преюдициален въпрос:

„Законодателството на Общността, и по-специално принципът на солидарност в Общността, изложен в член 10 ЕО, налагат ли на даден административен орган, при описаните в настоящото решение обстоятелства, да преразгледа дадено решение, което е станало окончателно, за да гарантира на законодателството в Общността, което трябва да се тълкува в светлината на последващо преюдициално решение, неговото пълно действие?”

По преюдициалния въпрос

20. Както Съдът вече е постановил, всички органи на държавите-членки са тези, които гарантират спазването на нормите на законодателството на Общността в рамките на техните компетенции (вж. дело от 12 юни 1990 г. *Германия/Комисията*, C-8/88, ECR, стр. I-2321, точка 13).

21. В изпълнение на предоставената му от член 234 ЕО компетентност, тълкуването, което дава Съдът на норма от законодателството на Общността изяснява и уточнява, когато е необходимо, значението и приложното поле на тази норма, така както тя трябва или би трябвало да се разбира и прилага от момента, в който е влязла в сила (вж., по-специално, дело от 27 март 1980 г., *Denkavit italiana*, 61/79, ECR, стр. 1205, точка 16, и от 10 февруари 2000 г., *Deutsche Telekom*, C-50/96, ECR, стр. I-743, точка 43).

22. Следва, че норма от законодателството на Общността, тълкувана по този начин, трябва да се прилага от даден административен орган в рамките на неговите компетенции дори и при правни отношения, породени или формирани преди Съдът да постанови решението си по въпроса за тълкуване.

23. Основното производство повдига въпроса дали спазването на това задължение е наложително независимо от окончателния характер на дадено административно

решението, придобит преди искането за преглед на последното, за да се вземе предвид дадено преюдициално решение на Съда по преяден въпрос за тълкуване.

24. Следва да се припомни, че правната сигурност е заложена в редица от общите принципи, признати от законодателството на Общността. Окончателният характер на дадено административно решение, придобит при изтичането на разумни срокове за средства за правна защита или при изчерпването на тези правни средства, допринася за упомената сигурност и от тук следва, че законодателството на Общността не изисква нито един административен орган да бъде, по-принцип, задължен да преразглежда дадено административно решение, което е придобило такъв окончателен характер.

25. Въпреки това, препращащата юрисдикция уточнява, че съгласно нидерландското законодателство, при условие, че не се засегнати интересите на трети страни, даден административен орган винаги има правото да преразгледа окончателно административно решение, и че, в зависимост от обстоятелствата, съществуването на такова право може да доведе до задължението да се отмени подобно решение, дори когато това право не изисква компетентният орган систематично да преразглежда окончателните административни решения, за да се съобрази с съдебни решения, постановени след последните. Въпросът на тази юрисдикция цели да се разбере дали, при обстоятелства, като тези при главното производство, задължението за преразглеждане на дадено окончателно административно решение произтича от законодателството на Общността.

26. Както става ясно от документите по делото, тези обстоятелства са следните. На първо място, националното законодателство признава на административния орган възможността да преразгледа въпросното решение по главното производство, станало окончателно. На второ място, това решение е придобило окончателния си характер едва в резултат на решение на националната юрисдикция, чиито решения не подлежат на обжалване. На трето място, това решение се е основавало на тълкуване на законодателството на Общността, което, с оглед на последващо решение на Съда, е било неправилно, и което е било прието без да бъде отправено преюдициално запитване до последния съгласно условията, предвидени в член 234, параграф 3 ЕО. На четвърто място, заинтересованото лице се е обърнало към административния орган, веднага след като се е запознало с решението на Съда.

27. При такива обстоятелства, в приложение на принципа на сътрудничество, произтичащ от член 10 ЕО, съответният административен орган е задължен да преразгледа упоменатото решение, за да вземе предвид тълкуването на съответната разпоредба от законодателството на Общността, прието междуременно от Съда. Упоменатият орган, ще трябва да определи, в зависимост от резултатите при преразглеждането, до каква степен той е длъжен да преразгледа въпросното решение, без да се засягат интересите на трети страни.

28. По отношение на предходните съображения, следва да се отговори на препратения въпрос дали принципът на сътрудничество, който произтича от член 10 ЕО, налага на даден административен орган, сезиран с искане в този смисъл, да преразгледа дадено

окончателно административно решение, за да се вземе предвид тълкуването на съответната разпоредба, междуременно прието от Съда, когато:

- постановява, съгласно националното законодателство, правото да се преразгледа това решение;
- въпросното решение е станало окончателно в резултат на решение на национална юрисдикция, която се е произнесла на последна инстанция;
- упоменатото решение, в светлината на последващо решение, постановено от Съда, се основава на погрешно тълкуване на законодателството на Общността, прието без да бъде отправено преюдициално запитване до Съда при условията, предвидени в член 234, параграф 3 ЕО; и
- заинтересованото лице се е обърнало към административния орган веднага след като се е запознало с упоменатото решение.

По съдебните разноски

29. Разноските, направени от нидерландското и френското правителства, както и от Комисията и от Надзорния орган на ЕАСТ, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпроси, отправени от College van Beroep voor het bedrijfsleven, с решение от 1 ноември 2000 г., реши:

Принципът на сътрудничество, който произтича от член 10 ЕО, налага на даден административен орган, сезиран с искане в този смисъл, да преразгледа дадено окончателно административно решение, за да се вземе предвид тълкуването на съответната разпоредба, междуременно прието от Съда, когато:

- **постановява, съгласно националното законодателство, правото да се преразгледа това решение;**
- **въпросното решение е станало окончателно в резултат на решение на национална юрисдикция, която се е произнесла на последна инстанция;**
- **упоменатото решение, в светлината на последващо решение, постановено от Съда, се основава на погрешно тълкуване на законодателството на**

Общността, прието без да бъде отправено преюдициално запитване до Съда при условията, предвидени в член 234, параграф 3 ЕО; и

- заинтересованото лице се е обърнало към административния орган веднага след като се е запознало с упоменатото решение.**

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 13 януари 2004 година.

Подписи